

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208604
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214208604.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačēja a sudkýň JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Evy Behranovej v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, zast. splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36613843, Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanej: U. W., nar. X. K. XXXX, bytom P. T., W. XXX/XX, o 455,40 eur a príslušenstvo, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. augusta 2014 č. k. 8C/156/2014-66, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1-3, § 54 ods.1 a 2, § 100 ods. 1 a 2, § 101 a § 103 O.z. (Občianskeho zákonníka č. 64/1993 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy); § 1 ods. 1, § 2 písm. a/ a b/, § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; § 2 ods.1 písm. a/ a b/ a § 23a zákona č. 634/1992 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ako aj § 5b zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších a vecne tým, že mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalovaná a právny predchodca žalobkyne uzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Splatnosť úveru bolo zmluvne stanovená do 10. januára 2011. Navyše každá splatná splátka ako čiastočné plnenie sa premlčovala osobitne. Žalobkyňa podala návrh dňa 28. apríla 2014. Žalobkyňa tvrdila, že tu platí 4-ročná lehota na premlčanie, v zmysle zákonných ustanovení Obch. z.. V tomto smere sa prvostupňový súd nestotožnil s názorom odvolateľky. To, že platí právna úprava O.z. vyplýva aj z rozhodnutia ÚS SR č. k. I.ÚS 402/2013 - 10 zo dňa 19. júna 2013, ktoré vychádza z toho, že sa má aplikovať zákonná úprava premlčania podľa zákonných ust. O.z.. Okrem toho na daný vzťah sa majú použiť zákonné ustanovenia O.z. lebo ide o vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnej ochrane, podľa zákonných ustanovení O.z. a to aj z dôvodu, že je to pre spotrebiteľa úprava priaznivejšia, pretože lehota na premlčanie je kratšia ako podľa zákonnej úpravy Obch. z., preto ak lehota na plnenie začala plynúť dňom 10. januára 2011, trojročná lehota potom uplynula dňa 10. januára 2014. Uplynula teda skôr ako žalobkyňa podala návrh v tejto veci, ktorý podala až dňa 28. apríla 2014. Na premlčanie musí podľa zák. ust. § 5b/ zák. o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2014 súd prihliadnuť z úradnej povinnosti bez ohľadu na to, či niekto vznesie námietku premlčania alebo nie. Zák. o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2014 neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, z ktorých by vyplývalo, že táto právna úprava (§ 5b) v znení od 1. mája 2014 sa vzťahuje len na právne vzťahy a nároky po dátume 1. mája 2014 a ani to, že na právne vzťahy vzniknuté a nároky z nich vyplývajúce by sa mala vzťahovať právna úprava Zák. o ochrane spotrebiteľa podľa

právneho vzťahu v znení účinnom do 30. apríla 2014, preto bolo nutné aplikovať na danú vec ust. § 5b/ zák. o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2014 bez ohľadu na to, že právny vzťah vznikol pred jej účinnosťou a bez ohľadu, že nárok z neho bol uplatnený taktiež pred jeho účinnosťou. Keďže nárok žalobkyne je premlčaný, nemá žalobkyňa právo na úhradu žalovanej sumy, ani na úroky z omeškania z nej, pretože žalovaná s plnením žalovanej sumy nie je v omeškaní, preto návrh žalobkyne ako nedôvodný bez ďalšieho dokazovania zamietol. Žalobkyňa bola v celom rozsahu neúspešná, lebo jej návrh bol zamietnutý. Žalovaná mala v celom rozsahu úspech, preto v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. by mala právo na náhradu trov konania, avšak v konaní si žiadne trovy neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu súdom prvého stupňa, čo odôvodnila s poukazom na ust. § 387 ods. 1, 392 ods. 2 a 397 Obch. z., pretože zastáva názor, že súd nesprávne aplikoval ust. O.z. týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obch. z., keďže ide o zmluvu o úvere a teda o absolútny obchodnoprávny vzťah. Ďalej poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28. apríla 2011 a 6 M Cdo 4/2012 zo dňa 27. marca 2013, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. novembra 2013 pod sp. zn. 15 Co/132/2013 ako aj zo dňa 30. októbra 2013 pod sp.zn. 15Co 28/2013, Krajského súdu v Trnave k 20. februára 2014 pod sp.zn. 9 Co 138/2013. S poukazom na uvedené rozhodnutia je potrebné aplikovať ustanovenia Obch. z., keď aj podľa komentára k § 52 v O.z. k spotrebiteľským zmluvám od profesora JUDr. Petra Vojčíka je dôležité posúdiť akého charakteru je spotrebiteľská zmluva, či ide o zmluvu občianskoprávneho charakteru alebo obchodnoprávneho charakteru, čo má zásadný význam pri uplatňovaní práv spotrebiteľa. Na daný prípad nemal prvostupňový súd aplikovať ust. § 5b zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1. mája 2014. Poukázala na článok 1 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. mája 1995, P L. ÚS 16/95 ako aj zo dňa 3. marca 1996, P L. ÚS36/95, ako aj článok 125 ods. 1 písm. a/ a článok 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Aplikáciou ustanovenia § 5b citovaného zákona v dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa článku 11 ods. 1 a článku 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa článku 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v článku 1 dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej v článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a článku 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30. apríla 2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Uviedla, že za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijal parlament § 5b citovaného zákona, v ktorom prikázal orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offo prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doterajšieho platného účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou ust. § 5b cit. zákona na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Priamym aplikovaním § 5b súd porušil zásadu stanovenú v článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných princípov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Žalobkyňa si v konaní uplatnila svoj nárok žalobným návrhom zo dňa 28. apríla 2014, pričom predmetné ustanovenie § 5b nadobudlo účinnosť až dňa 1. mája 2014, preto nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie návrhu, respektíve v zmysle ust. § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňovala voči žalovanej náhradu trov konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní, pričom trovy odvolacieho konania pozostávajú z jedného právneho úkonu právnej služby (podanie odvolania) vo výške 37,85 eur s DPH a režijného paušálu právnej služba vo výške 9,65 eur s DPH spolu 47,50 eur s DPH.

Žalovaná odvolanie nepodala ak odvolaniu žalobkyne sa nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b) O.s.p. v medziach odvolania celú vec, pretože od výslovne napadnutého rozhodnutia vo veci samej (napadnutého ako celok) bol závislý i výrok rozsudku o trovách konania a to podľa § 214 ods. 1 a contrario a ods. 2 O.s.p. bez pojednávania (pretože tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, súd prvého stupňa prejednal vec na pojednávaní a nebol tu ani verejný záujem vyžadujúci nariadenie pojednávania) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je dôvodné ho v celom rozsahu potvrdiť (§ 219 ods.1 a 2 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba zamietnutá.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku a vec i správne právne posúdil až na disproporciu v začatí plynutia premlčacej doby, čo však neznamenalo vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Nebol dôvod nestotožniť sa s argumentáciou súdu prvého stupňa uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku a podporujúcou zvolený spôsob rozhodnutia, teda najmä záver o tom, že nárok je premlčaný, preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.), pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa (§ 219 ods. 2 O.s.p.):

Odvolacia argumentácia sa sústredila hlavne na vyriešenie otázky nastolenej odvolateľkou, a to či na vec treba aplikovať ustanovenia O.z. alebo Obch. z. vo vzťahu k premlčacej dobe.

Treba uviesť, že právny vzťah, ktorý vznikol medzi právnou predchodkyňou žalobkyne Slovenská sporiteľňa a.s. a žalovanou bol založený zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 6. februára 2006, pričom tento je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, že zmluva bola uzavretá podľa Obch. z., ako tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obch. z.). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ust. § 52 a nasl. O.z., má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obch. z. je nevyhnutné právny vzťah medzi účastníkmi, z ktorého vyvodzuje žalobkyňa svoj žalobný nárok posudzovať podľa ustanovení O.z. a ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Taktiež bolo potrebné poukázať i na to, či ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa bolo možné retroaktívne aplikovať i na právne vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, teda pred 1. májom 2014, tu je odvolací súd zjedno so súdom prvého stupňa, že aplikácia tohto na danú vec bola správna.

Citované zákonné ustanovenie upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv a súdu ukladá povinnosť *ex officio* prihliadať na premlčanie aj bez námietky účastníka konania, a to vo všetkých veciach, v ktorých bolo začaté súdne konanie a v čase účinnosti tohto ustanovenia nebolo vo veci rozhodnuté, keďže upravuje postup súdu (pozn.: v zákone o ochrane spotrebiteľa nebolo zavedené ani osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy). Zodpovedanie tejto otázky súvisí s časovou pôsobnosťou právnych noriem. Zásadný rozdiel medzi časovou pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem pritom nie je zásadný, pravidlom je, že právna norma reguluje spoločenské vzťahy dopredu a nie spätne. V danom prípade ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (aj súdu), má charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Keďže zároveň táto norma neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, musí platiť pravidlo okamžitej aplikability tohto ustanovenia. Ak teda platí, že právna norma § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporality, má súd prihliadať na premlčanie *ex officio* vo všetkých aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto

právnej normy. Vzhľadom na to prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúmaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý nadobudol účinnosť 1. mája 2014, správne ex officio citované ustanovenie zohľadnil a pri svojom konaní aplikoval.

S poukazom na uvádzané odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane vecne správneho záväzného výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.